

Refugiats kosovesos fan cua per aconseguir matalassos i mantes distribuïdes per les autoritats al poble de Bajram Curri, a Albània. La UE ha aprovat concedir ajudes econòmiques a Albània per donar suport als refugiats que vénen de Kosovo.

Milers de persones amuntegades en trens de mercaderies, obligades a pujar als vagons per la policia sèrbia a Pristina, la capital kosovesa. Molts d'ells desposseïts de documents d'identitat pels mateixos policies. Una onada humana descarregada a la frontera entre l'actual Iugoslàvia i Macedònia, sota la mirada agressiva dels policies d'aquest altre país balcànic. Deportacions que són fruit no pas de la improvisació, sinó d'un pla macabrement dissenyat des de fa temps a Belgrad.

Al principi els soldats i la policia serbis van fer anar molts kosovesos cap a les muntanyes, on sabien que difícilment trobarien l'ajut de les organitzacions no governamentals; també cap a Macedònia, on la població eslava és majoritàriament favorable a Sèrbia i la riuada humana podia desestabilitzar el dèbil equilibri entre la majoria eslava i la minoria albanesa; o cap a Monte-

negro, on les autoritats iugoslaves han obligat les ONG internacionals a abandonar el territori. Aquesta política de neteja ètnica sistemàtica impulsada pel president serbi, Slobodan Milosevic, fa mesos que es posa en pràctica però els atacs aeris de l'OTAN i la renúncia a desplegar tropes sobre el territori han acabat provocant que s'accelerés. Així, més de mig milió d'albanesos que vivien a Kosovo s'han convertit de la nit al dia en refugiats sense sostre i sense mitjans de subsistència.

A més, aquesta allau de gent s'ha trobat amb la descoordinació i manca de previsió dels estats d'Europa occidental i dels EUA per a donar-los acollida immediata. Els atacs van començar el 24 de març, però no va ser fins el passat 8 d'abril que la Unió Europea no va aprovar una declaració conjunta sobre el conflicte i un pla d'emergència per a socórrer els refugiats. De moment es destinarà una

partida de 250 milions d'euros (uns 40.000 milions de pessetes) per als països que envolten Kosovo, és a dir Albània, Macedònia i Montenegro. Una part d'aquests diners es destinarà a infraestructura dels camps de refugiats i una altra a mantenir estables les economies d'aquests països de manera que els afecti el mínim possible l'afluència massiva de refugiats.

La qüestió dels refugiats ha posat de nou sobre la taula les diferències que ha suscitat el conflicte dins la UE i també respecte de l'OTAN. I en alguns casos fins han donat la raó a aquells que denuncien que es tracti els refugiats com una simple mercaderia que es pot enviar d'un cantó a l'altre segons els interessos interns i externs de cada estat.

Països com França, Itàlia i Grècia eren contraris a enviar els refugiats a l'Europa occidental i els EUA, mentre que d'altres com Alemanya o Turquia en un primer moment es

ARXIU EFE

El caos rep els refugiats kosovesos

Els refugiats kosovesos han estat rebuts pel caos i el descontrol occidental. Des que van començar els atacs de l'OTAN, Milosevic ha accelerat els seus plans de neteja ètnica i ha provocat així una gran mobilització de desplaçats interns i refugiats. Els qui han arribat a les fronteres de Kosovo, però, s'han trobat amb una gran manca d'infraestructures d'acollida. Al seu drama, que també pateixen altres persones arreu del món, s'hi ha afegit la indecisió occidental sobre la seva futura ubicació.

van acostar més a la idea nord-americana d'enviar els refugiats si calia fora dels Balcans, encara que fos a llocs tan allunyats com la base nord-americana de Guantànamo, a l'illa de Cuba. D'aquesta manera els EUA volien eliminar ràpidament de les pantalles de televisió les imatges de les massificacions de refugiats, perquè no fossin percebudes com la conseqüència negativa de les bombes de l'OTAN.

Alemanya ha estat dels primers a oferir-se a acollir 10.000 refugiats dels 20.000 que la UE ha dit que rebirà. Les xifres, però, disten molt del nombre de refugiats que van acollir els països de l'Europa occidental fruit de la guerra a Bòsnia-Hercegovina. En aquella ocasió, Alemanya només ja va acollir 350.000 persones.

Pel que fa a Turquia, també ha estat un dels primers països que s'ha oferit a acollir refugiats kosovesos. Els motius d'aquesta pressa

cal buscar-los no només en el fet que se sentin hereus de l'imperi otomà, dins el qual hi havia Kosovo, sinó en les comparacions que s'han fet entre aquest país i el Kurdistan. Amb la iniciativa d'acollir refugiats Turquia faria oblidar les comparacions i els interrogants dels qui no entenen la diferent actitud de l'OTAN en un i altre conflicte.

De tota manera, els costos econòmics que representa fer ponts acris cap a destinacions allunyades dels Balcans han estat l'argument definitiu per a donar la raó als qui insisteixen a mantenir la major part dels refugiats el més prop possible de Kosovo. Uns dels qui més han insistit en aquesta posició són els caps de govern i d'estat de França, Lionel Jospin i Jacques Chirac, respectivament. Públicament argüeixen que allunyar els refugiats de Kosovo és una manera de fer el joc a la neteja ètnica. Això, però, no amaga les preven-

cions dels governants francesos davant del que seria una nova onada d'immigrants.

Per contra, Albània s'ha mostrat des del principi de la crisi molt disposada a rebre els seus veïns de Kosovo, això sí, amb l'ajuda econòmica i política de l'Europa occidental i dels EUA. Macedònia en un primer moment també va mostrar-se receptiva amb els refugiats, però com que no estava preparada va començar a redistribuir-los cap a diversos llocs sense cap mirament.

Igual que fa cinc anys a Rwanda, la crisi de Kosovo ha posat de nou damunt la taula les altres víctimes de totes les guerres: els refugiats. No sols perquè han d'abandonar la seva llar per la força, sinó també perquè han de patir la indecisió occidental, quan no els seus interessos, i deixar que els enviïn d'un cantó a l'altre.

Oriol Cortacans